

<i>Doorontwikkelen BRON</i>	PO	VO	MBO	HO
Inwinnen	●	●	●	●
Infodiensten	●	●	●	●
Bekostiging	●	●	●	●
RIO	●	●	●	●
Infra Bouwstenen	●	●	●	●

Implementatieplan

Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO) mbo en vavo

Versie 1.0
12 juli 2019

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Registratie Instellingen en Opleidingen	3
1.2 Achtergrond	3
1.3 RIO mbo en vavo	5
1.4 Centraal aanmelden mbo en RIO	6
1.5 Dit plan	6
2. De implementatie op hoofdlijnen	8
2.1 Modelleren volgens RIO informatiemodel	8
2.2 Registreren volgens RIO informatiemodel	8
2.3 Aanpassen uitwisseling met BRON en verzuim	9
2.4 Gebruik Onderwijsserviceregister	9
3. Implementatie-activiteiten	10
3.1 Voorbereiding	10
3.2 Modelleren volgens RIO informatiemodel	10
3.3 Registreren volgens RIO informatiemodel	10
3.4 Veldtest	10
3.5 Overige ondersteuning	11
3.6 Aanpassing uitwisseling BRON en verzuim	11
4. (Overige) communicatie	12

1. Inleiding

1.1 Registratie Instellingen en Opleidingen

RIO (Registratie Instellingen en Opleidingen) is de nieuwe registratie waarmee onderwijsinstellingen de eigen organisatiestructuur en het eigen onderwijsaanbod kunnen registreren en beschikbaar kunnen stellen aan andere partijen. Een deel van die gegevens wordt vastgelegd in het centraal beheerde register RIO bij DUO; die registratie vervangt onder andere het huidige BRIN register. Met RIO worden naast de erkenningen die in BRIN zijn opgenomen ook andere perspectieven op de structuur en inrichting van de instelling vastgelegd, zoals bepaald door de instelling zelf.

In juni 2017 is een eerdere versie van dit implementatieplan aan de contactpersonen RIO van de mbo-instellingen gestuurd. Omdat begin 2018 voor een gewijzigde aanpak voor de implementatie is gekozen, met gevolgen voor de planning, is de implementatie van RIO toen on hold gezet. In 2018 zijn met alle betrokken partijen (MBO Raad, saMBO-ICT, instellingen in de werkgroep RIO mbo, softwareleveranciers, DUO en OCW) afspraken gemaakt over een nieuwe planning van de implementatie van RIO in het mbo en vavo. Deze afspraken zijn begin 2019 verwerkt in deze nieuwe versie van het implementatieplan RIO mbo en vavo.

1.2 Achtergrond

In het kader van het programma SION is door de sectorraden en -verenigingen in het onderwijs aangegeven dat de wijze waarop onderwijsinstellingen nu geregistreerd worden bij DUO, knelpunten oplevert voor toepassing in verschillende onderwijsprocessen. Reden hiervoor is dat deze registratie oorspronkelijk voor een specifiek doel is ontworpen (bekostiging) en niet voor allerlei andere processen, zoals het organiseren en uitvoeren van onderwijs. Dit leidt onder andere tot problemen bij het hergebruik of interpreteren van gegevens binnen diverse onderwijsketens, bijvoorbeeld horizontale verantwoording, toezicht (door de Inspectie) en marktonderzoek (door de SBB). Dit wordt veroorzaakt doordat de huidige registratie van de organisatorische eenheid door DUO (BRIN) vooral de bekostigingswerkelijkheid ondersteunt en niet de andere perspectieven (indelingen en onderverdelingen etc.) zoals de instelling die intern en extern gebruikt. Deze knelpunten leiden onder andere tot discussie over cijfers (door het niet goed kunnen identificeren via de BRIN-systematiek, kunnen gegevens niet goed geanalyseerd, gecombineerd of vergeleken worden. Er worden hierdoor uitspraken gedaan of conclusies getrokken op basis van verkeerde aannames). En tot veel administratief werk (als gegevens en indelingen afgeleid dienen te worden van BRIN, dan kost het veel administratieve handelingen om informatie op te splitsen ten behoeve van de eigen gewenste organisatorische eenheden).

Om een oplossing te bieden voor deze knelpunten is in SION-verband gewerkt aan een informatiemodel RIO (oorspronkelijk getiteld Basislijst Instellingen) op basis waarvan onderwijsinstellingen en hun aangeboden opleidingen in het Nederlandse onderwijs gedefinieerd en geïdentificeerd kunnen worden conform de onderwijskundige werkelijkheid van die instellingen. Dit informatiemodel RIO is eind 2014 door SION overgedragen aan het programma Doorontwikkelen BRON. Het informatiemodel is vervolgens verder uitgewerkt en in het kader van het programma Doorontwikkelen BRON zijn met en tussen de verschillende onderwijssectoren afspraken gemaakt over de implementatie van RIO.

Overigens is er vanuit het perspectief van het ministerie van OCW en DUO ook behoefte aan een nieuwe registratie van instellingen en opleidingen. Voor het ministerie geldt dat het steeds lastiger is om nieuw beleid in te passen in het huidige register BRIN. Dat geldt bijvoorbeeld voor samenwerkingscolleges in het mbo, die eigenlijk niet in de BRIN-systematiek passen. En voor DUO geldt dat het systeem BRIN inmiddels de 'end of life cycle' heeft bereikt en daarom toe is aan technische vernieuwing.

Governance RIO

In het Regieplatform van 15 november 2018 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen OCW, DUO en de betrokken koepels over het bestuur en beheer van RIO zoals beheerd bij DUO. Het gaat ondermeer over de volgende afspraken:

Het informatiemodel RIO is een standaard

Het Informatiemodel RIO, ontwikkeld door het programma Doorontwikkelen BRON, wordt in beheer gegeven bij Edustandaard. Het informatiemodel is een standaard voor het Nederlandse onderwijs en geldt generiek voor alle onderwijssectoren, onverminderd de mogelijkheid nadere sectorale invulling te geven vanwege specifieke wet- en regelgeving alsmede bijbehorende processen.

Datakwaliteit

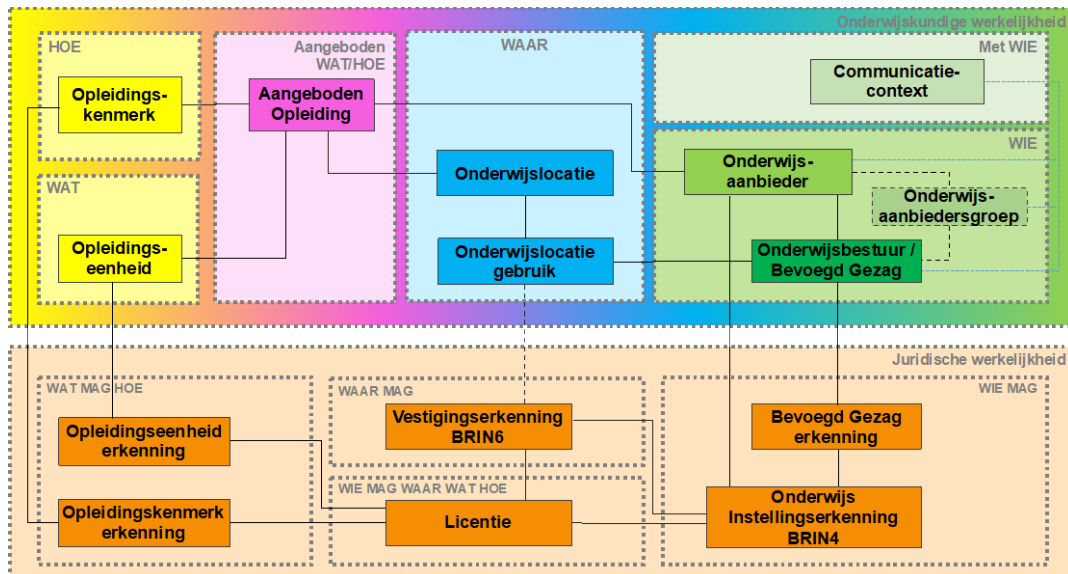
Er zijn veel ketenpartners die zich in hun uitvoeringsprocessen willen gaan baseren op de gegevens in RIO, van de inspectie tot instellingen tot de leermiddelenketen enzovoort. De datakwaliteit van RIO is daarmee een gedeelde zorg, en gepaste maatregelen zijn nodig om die te kunnen borgen, om adequate uitvoering te kunnen geven aan ketenbrede registratie- en gebruiksprocessen. DUO zal daartoe de nodige technische controles en de controles aan de hand van wet- en regelgeving inrichten. De instellingen treffen als verantwoordelijke voor de levering van gegevens eigenstandig maatregelen inclusief mandatering voor invoer in RIO. Zij weten zich daarbij gesteund door sectorale afspraken daarover, inclusief tussentijdse steekproeven.

Open data

De nieuwe gegevens over instellingen en opleidingen zijn open data, zoals dat nu al het geval is met de gegevens in BRIN en CREBO. Deze gegevens worden door DUO beschikbaar gesteld (ontsloten) voor iedereen die ze wil gebruiken voor administratieve doeleinden. Ontsluiting van de gegevens vindt in ieder geval plaats via linked open data (een technische koppeling) en via één op de administratieve doelgroep ingerichte geïntegreerde website voor RIO. Omwille van de privacy zijn de instellingspecifieke bereikbaarheidsgegevens alleen openbaar voor de direct belanghebbenden.

Informatiemodel RIO

(N.B. Aangeboden Opleiding Cohort valt onder Aangeboden Opleiding en is niet zichtbaar in dit model. Onderwijsaanbiedersgroep is optioneel en wordt niet gebruikt in het MBO)

Voor nadere uitleg zie: <https://www.rio-onderwijs.nl/informatieobjecten-2>

1.3 RIO mbo en vavo

Begin 2016 is door de MBO Raad en saMBO-ICT een werkgroep RIO mbo ingericht, waaraan medewerkers van 7 instellingen, de MBO Raad, saMBO-ICT en Kennisnet deelnemen. In opdracht van de stuurgroep Bedrijfsvoering van de MBO Raad heeft de werkgroep een adviesrapport opgesteld, waarin het generieke informatiemodel RIO is vertaald naar een specifieke invulling voor het mbo. In het adviesrapport worden ook voorstellen gedaan voor de implementatie van RIO in het mbo. In september 2016 heeft de Stuurgroep Bedrijfsvoering het adviesrapport besproken en ingestemd met de implementatie van RIO in het mbo.

In de tweede helft van 2016 is de werkgroep RIO mbo uitgebreid met medewerkers van DUO. DUO is medio 2016 gestart met de ontwikkeling van het nieuwe register RIO. Begin 2018 is gekozen voor een wijziging van de implementatie van RIO mbo en vavo. Tot dat moment werd uitgegaan van een handmatig vulling van het register RIO mbo, omdat de leveranciers van de administratiesystemen binnen de kaders van de toenmalige planning geen ruimte hadden om een koppeling te maken tussen het SIS en het register RIO. Begin 2018 zijn met de softwareleveranciers nieuwe afspraken gemaakt over de realisatie van een koppeling tussen het SIS en het register RIO. Vervolgens heeft de werkgroep RIO mbo een functionele beschrijving gemaakt, waarin de functionele eisen worden beschreven die de instellingen met betrekking tot RIO aan hun SIS stellen. In de tweede helft van 2018 heeft DUO, in afstemming met de softwareleveranciers, op basis van de functionele beschrijving, het PvE-RIO uitgewerkt.

1.4 Centraal aanmelden mbo en RIO

In 2017 zijn de voorbereidingen voor de ontwikkeling en implementatie van de voorziening Centraal aanmelden mbo gestart. In 2018 is in het kader van het project Centraal aanmelden mbo besloten om voor wat betreft de gegevens over aangeboden opleidingen van instellingen (waar studenten zich voor kunnen aanmelden) gebruik te maken van het register RIO. Met als uitgangspunt dat alle voor centraal aanmelden benodigde gegevens door RIO worden verstrekt. Dit heeft tot (een uitbreiding van) het informatiemodel RIO mbo geleid, zodat aan het uitgangspunt van Centraal aanmelden mbo kan worden voldaan. Dit betekent dat alle instellingen die meedoen aan Centraal aanmelden mbo, ook om die reden de RIO gegevens in het RIO register moeten registreren.

1.5 Dit plan

In dit implementatieplan is beschreven hoe de voorbereiding op en de daadwerkelijke implementatie van RIO mbo en vavo in de keten wordt uitgevoerd en georganiseerd. Dit betekent dat dit implementatieplan gericht is op de activiteiten die op het niveau van de keten en in samenwerking tussen de verschillende partijen in de keten worden uitgevoerd, met als beoogde doelstelling:

- Alle mbo-instellingen hebben de nieuw centraal te registreren RIO gegevens (onderwijsaanbieder, onderwijslocatie, aangeboden opleidingen en bereikbaarheidsgegevens) eind 2019 conform het informatiemodel RIO mbo in het eigen SIS en in het nieuwe register RIO geregistreerd.
- De nieuwe RIO gegevens onderwijsaanbieder en onderwijslocatie zijn begin 2020 toegevoegd aan de inschrijving van een deelnemer in BRON en de onderwijsaanbieder is begin 2020 toegevoegd aan het resultaat van een deelnemer in BRON. Voorts zijn in de eerste helft van 2020 de onderwijsaanbieder en de onderwijslocatie toegevoegd aan de meldingen van verzuim¹.

Het is de bedoeling dat RIO (uiteindelijk) in veel verschillende ketenprocessen zal worden gebruikt als het gaat om het identificeren van en communiceren met de instelling. Dat zal niet in één keer in alle ketenprocessen worden doorgevoerd. De implementatie van RIO zal per ketenproces per onderwijssector opgepakt worden. In die zin kan de implementatie van RIO mbo zoals beschreven in dit implementatieplan worden beschouwd als de eerste implementatiestap van RIO in het mbo en vavo.

Naast de activiteiten die in het kader van de keten worden uitgevoerd, zijn er ook implementatie activiteiten die de verschillende ketenpartners zelf moeten uitvoeren en waar ze zelf verantwoordelijk voor zijn. DUO zal bijvoorbeeld moeten zorgen dat het nieuwe register RIO is gerealiseerd en in de eigen organisatie is geïmplementeerd, dat de interne werkprocessen worden aangepast en dat de medewerkers daarop worden voorbereid. Deze implementatie activiteiten zijn geen onderdeel van dit implementatieplan.

¹ In dit plan worden de termen BRON en verzuim gebruikt. Met ingang van 1 januari 2020 treedt de wet register onderwijsdeelnemers in werking, waarin de huidige bepalingen over BRON, het verzuim-, vrijstellingen- en diplomaregister worden gebundeld. Vanaf dat moment is in juridische zin sprake van één register onderwijsdeelnemers.

Dit plan is opgesteld door het implementatieteam RIO, waaraan saMBO-ICT, Kennisnet, DUO en OCW deelnemen. Een concept van dit implementatieplan is besproken in de werkgroep RIO mbo.

2. De implementatie op hoofdlijnen

Bij de implementatie van RIO mbo en vavo wordt een aantal fasen onderscheiden, waarvan een deel al is uitgevoerd.

- Modelleren volgens RIO informatiemodel:
 - De instellingen modelleren de eigen organisatie volgens het RIO informatiemodel mbo.
- Registreren volgens RIO informatiemodel:
 - De instellingen registreren een groot deel van de RIO gegevens in het eigen SIS
 - Door middel van de Machine-to-Machine (M2M) koppeling tussen het SIS en het register RIO registreren de instellingen de RIO gegevens in het nieuwe centrale register RIO
 - De instellingen registreren enkele aanvullende gegevens (waaronder bereikbaarheidsgegevens in het centrale RIO register)
- Aanpassen uitwisseling met BRON en verzuim:
 - De onderwijsaanbieder en onderwijslocatie worden toegevoegd aan de inschrijving van een deelnemer in BRON en de onderwijsaanbieder wordt toegevoegd aan het resultaat van een deelnemer in BRON.
 - De onderwijsaanbieder en de onderwijslocatie worden toegevoegd aan de melding van verzuim.

Deze fasen worden hieronder kort beschreven.

2.1 Modelleren volgens RIO informatiemodel

RIO modelleerdagen in 2017

De implementatie van RIO in het mbo start met het modelleren van de eigen organisatie volgens het RIO informatiemodel. De meeste mbo-instellingen hebben in 2017 deelgenomen aan één van de RIO-modelleerdagen. Tijdens deze bijeenkomsten hebben instellingen de eigen organisatiestructuur uitgewerkt aan de hand van het informatiemodel RIO, en deze uitwerkingen met elkaar besproken.

Modelleren in 2019

In 2019 bepalen de instellingen de organisatiestructuur (conform het RIO informatiemodel), zoals ze die daadwerkelijk gaan registreren in het eigen SIS en in het register RIO. De instellingen voeren de eigen modellering uit in de periode van april tot en met oktober 2019.

2.2 Registreren volgens RIO informatiemodel

Registreren in SIS

De instellingen registreren de eigen organisatiestructuur (onderwijsaanbieders en onderwijslocaties) en de aangeboden opleidingen in het SIS. De softwareleveranciers zorgen ervoor dat de hiervoor benodigde aanpassingen in het SIS zijn doorgevoerd. De registratie in het eigen SIS vindt plaats in november 2019.

Registreren in het centraal beheerde register RIO bij DUO

Nadat de onderwijsaanbieders, onderwijslocaties en de aangeboden opleidingen door de instelling in het SIS zijn geregistreerd, kunnen deze gegevens via de geautomatiseerde koppeling tussen het SIS en het register RIO in het register RIO

worden geregistreerd. Deze gegevens worden door de instellingen in het SIS beheerd, wijzigingen gaan via de koppeling naar het register RIO. De registratie in het register RIO vindt plaats in november 2019.

De bereikbaarheidsgegevens worden door de instellingen via het RIO portaal in het register RIO geregistreerd en bijgehouden. Deze registratie vindt plaats in november 2019.

2.3 Aanpassen uitwisseling met BRON en verzuim

Begin 2020 worden de onderwijsaanbieder en de onderwijslocatie toegevoegd aan de inschrijving van een deelnemer (mbo en vavo) in BRON en wordt de onderwijsaanbieder toegevoegd aan het resultaat van een deelnemer in BRON. Voorts worden de onderwijsaanbieder en de onderwijslocatie toegevoegd aan de melding van verzuim. In 2019 voeren DUO en de softwareleveranciers deze wijzigingen door.

2.4 Gebruik Onderwijsserviceregister

Voor de aansluiting van het SIS op het register RIO, via de geautomatiseerde koppeling, dient DUO te beschikken over een verklaring van de instelling, waarin deze de leverancier van het SIS machtigt voor het uitvoeren van deze dienst (de gegevensuitwisseling met RIO). In het verleden stuurde DUO hiervoor machtigingsformulieren aan de instellingen, met het verzoek deze in te vullen en ondertekend te retourneren. Met ingang van 2019 maakt DUO hiervoor gebruik van het Onderwijsserviceregister (OSR), en komen dit soort machtigingsformulieren te vervallen.

Het OSR is een voorziening voor het onderwijs, die door Kennisnet wordt beheerd. In het OSR kunnen onderwijsinstellingen onder andere aangeven welke leverancier (van een administratiesysteem) zij voor de uitvoering van een bepaalde dienst hebben gemachtigd. De instellingen beheren hun eigen machtigingen in het OSR. DUO maakt gebruik van deze informatie in het OSR. De beveiligde toegang tot het OSR wordt geregeld door gebruik te maken van MijnDUO.

Om gebruik te kunnen maken van het OSR, sluit het bestuur van de instelling een overeenkomst af met Kennisnet. De beheerder Organisatie van MijnDUO (portaal) autoriseert zichzelf en eventueel een medewerker binnen zijn instelling met de rol MijnDUO gebruiker met OSR toegang. De MijnDUO gebruiker met OSR toegang logt in (via MijnDUO) op OSR en mandateert hier zijn softwareleverancier voor de RIO gegevenslevering. Over dit proces zal contact worden opgenomen met de onderwijsinstelling.

3. Implementatie-activiteiten

3.1 Voorbereiding

Vaste contactpersoon per instelling

In 2017 is per onderwijsinstelling een vaste contactpersoon voor de implementatie van RIO mbo benoemd. Alle informatie over de implementatie van RIO (zoals dit plan) zal aan deze vaste contactpersoon worden gestuurd. Uiteraard worden indien nodig wijzigingen in deze lijst aangebracht op verzoek van de instellingen, zodat het een actuele lijst van 1 contactpersoon per instelling blijft.

Implementatieplan voor de instellingen

Dit implementatieplan wordt aan de contactpersonen gestuurd en zal tijdens de informatiebijeenkomst worden toegelicht.

Brief van OCW en de MBO Raad aan de CvB's

In mei 2019 wordt een gezamenlijke brief van het ministerie van OCW en de MBO Raad over de implementatie van RIO aan de CvB's van de instellingen gestuurd.

3.2 Modelleren volgens RIO informatiemodel

Modelleerhandleiding

Het implementatieteam RIO heeft een modelleerhandleiding opgesteld, die de instellingen kunnen gebruiken om de eigen organisatiestructuur te modelleren.

Informatiebijeenkomsten

Het implementatieteam RIO organiseert in samenwerking met de softwareleveranciers informatiebijeenkomsten over RIO. Per administratiesysteem worden één of meer bijeenkomsten georganiseerd voor de instellingen die dit systeem gebruiken. In deze bijeenkomsten zal ondermeer de modellering per instelling en de veldtest worden besproken. Deze bijeenkomsten vinden plaats in mei en juni 2019.

3.3 Registreren volgens RIO informatiemodel

Invoerhandleiding softwareleverancier

De softwareleveranciers stellen een handleiding op voor de registratie van de RIO gegevens in het SIS. Zij doen dit in augustus 2019. Per SIS zal dit een andere naam hebben, maar goede gebruikersinformatie zal nodig zijn om het systeem, ook voor RIO, juist te kunnen gebruiken.

Invoerhandleiding RIO portaal

DUO stelt in augustus 2019 een invoerhandleiding op voor de registratie van de bereikbaarheidsgegevens via het RIO portaal.

3.4 Veldtest

Alle instellingen doen mee aan de veldtest RIO. In de veldtest testen de instellingen de registratie van de gegevens in het SIS, de uitwisseling tussen het SIS en het register RIO en het RIO-portaal. Ook wordt de koppeling tussen RIO en BRON getest. De veldtest wordt uitgevoerd in september en oktober 2019. Voor de veldtest wordt een draaiboek met testscenario's opgesteld.

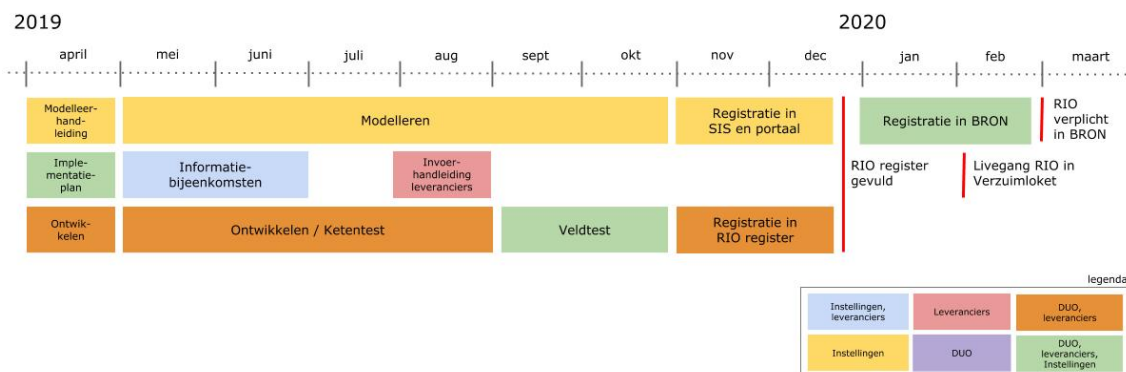
3.5 Overige ondersteuning

De verwachting is dat het overgrote deel van de instellingen met behulp van de hierboven beschreven activiteiten en ondersteuningsinstrumenten RIO kan implementeren. Het is natuurlijk denkbaar dat een individuele instelling tegen knelpunten aanloopt. In die gevallen kan het implementatieteam de instelling individuele ondersteuning bieden.

3.6 Aanpassing uitwisseling BRON en verzuim

De aanpassing van de uitwisseling met BRON en verzuim vanwege de implementatie van RIO wordt in 2019 besproken en afgestemd op de MBO Ketendag (de reguliere overlegstructuur van onderwijsinstellingen, DUO, softwareleveranciers, SBB, saMBO-ICT en MBO Raad) en in de werkgroep RIO mbo. De aanpassing van de uitwisseling met verzuim wordt ook besproken en afgestemd op de door DUO georganiseerde verzuimdagen (waaraan ook de leveranciers van de gemeentelijke administratiesystemen deelnemen).

In onderstaande figuur is de planning van de implementatie van RIO mbo en vavo weergegeven.

4. (Overige) communicatie

Naast de communicatie in het kader van de implementatie-activiteiten zoals beschreven in de vorige paragraaf, zal gebruik worden gemaakt van een aantal bestaande communicatiekanalen. Deze zijn hieronder kort beschreven.

Regiobijeenkomsten MBO Raad

Enkele keren per jaar organiseert de MBO Raad voor haar leden regiobijeenkomsten om onderwerpen die spelen in de sector te bespreken. Op deze bijeenkomsten kan ook RIO mbo besproken worden.

Gebruikersdagen saMBO-ICT

Vijf keer per jaar organiseert saMBO-ICT een landelijke gebruikersdag. RIO mbo en vavo zal daar indien nodig op het programma staan. De implementatie van RIO wordt toegelicht op de gebruikersdag van 15 april 2019.

MBO congres

Op 9 april 2019 vindt het MBO congres plaats. Er worden twee verschillende workshops over RIO gegeven.

E-zine DUO

De E-zine van DUO zal worden gebruikt om RIO mbo onder de aandacht te brengen.

BIB MBO Raad

BIB (=Beleidsinformatie beroepsonderwijs) is de digitale nieuwsbrief van de MBO Raad die een keer per week verstuurd wordt, waarin ook over RIO gecommuniceerd zal worden.

Nieuwsbrief saMBO-ICT

De digitale nieuwsbrief van saMBO-ICT wordt gebruikt om RIO mbo onder de aandacht te brengen.

Website saMBO-ICT

Tijdens de implementatiefase zal informatie vanuit het project via een pagina op deze site gedeeld worden worden (<https://www.sambo-ict.nl/programmas/doorontwikkelen-bron-rio/>).

RIO website

Inhoudelijke informatie over RIO staat op <https://www.rio-onderwijs.nl/>.